

פורסם ב: סוף שבוע – 1.11.2013 מוסף הארץ.

סייד קשוע

אסור לגעת

האם לדווח על תיק חשוד, האם אהפוך לחשוד העיקרי - ואיך זה קשור לשחרור המחבלים ?

השעה היתה שמונה בבוקר כשהגעתי לתחנת הרכבת של מלחה. אמנם הרכבת שתביא את החבר שלה אמורה להגיע ב-20:08,

אך לא מצאתי טעם לחזור הביתה לאחר שפיזרתי את הילדים לבתי הספר שלהם והחלטתי לנסוע לתחנה, להקשיב קצת לרדיו ולחכות לרכבת. בכל זאת אמור להיות משהו רומנטי בהמתנה לרכבת, חשבתי לעצמי, כשהחניתי את הרכב והבטתי על מבנה התחנה מוקף גדרות הברזל, שמשום מה דמה יותר לבית סוהר מאשר לתחנת נוסעים. דוממתי מנוע, הדלקתי שוב את הרדיו שנכבה מעצמו וחיפשתי תחנה שמשדרת חדשות. "שחרור המחבלים הרוצחים", אמר שדרן הרדיו, שלאורך דבריו הקפיד להשתמש בצירוף המילים, "המחבלים הרוצחים" בהדגשה. השדרן דיבר על המחלה האיומה בראשם של אלה שחגגו את שחרורם של המחבלים הרוצחים, וציין כי השכל הישר אינו יכול לתפוס כיצד בני אדם כלשהם יכולים לשמוח כשמחבלים שרצחו גם נשים וילדים משוחררים לחופשי.

איור : עמוס בידרמן

דבריו של השדרן עיצבנו אותי מאוד ולא הבנתי מדוע. הוא הרי ודאי צודק, איזה מין בן אדם לא יזדעזע לנוכח רצח מתועב, ועוד יחגוג בברבריות צמאת דם את שחרורם של חיות האדם האלה? אז למה לעזאזל נשמעו לי דבריו מתלהמים ומתריסים עד שהעדפתי לכבות את הרדיו? אולי בגלל ההכללה שמשמעת מדבריו שלפיה מדובר במחבלים רוצחים שהם ערבים, ערבים היו אלה בעלי הראש החולה, ורק הם מסוגלים לרקוד על הדם ולראות בשחרור כזה אות ניצחון. אולי זה מפני שמדברי השדרן ונימת קולו השתמע שלערבים יש היגיון אחר, תרבות שמוששתת על צימאון לדם, שאנו בני האור לעולם לא נצליח להבין. לא יודע, לא בטוח, חשבתי כשיצאתי מהרכב להדליק סיגרייה.

הספקתי רק לקחת שאיפה, וכשהרמתי את הראש ראיתי תיק גב ירוק וחדש למדי שוכב על האספלט בין שתי מכוניות שחנו מולי. הבטתי לצדדים בתקווה שאראה מישהו תר אחר תיק אבוד ואנופף בידי לעזור לו למצוא את האבידה, אך לשווא. תחנת הרכבת בירושלים - למרות שעת הבוקר המוקדמת, שאמורה להיות שעת שיא, והרכבת שהיתה אמורה להגיע - היתה ריקה באופן מפתיע.

היה לי ברור למדי שהתיק אינו חשוד. זאת אומרת זה בשום אופן לא היה תיק ערבי. להפך, הייתי אומר שמדובר בתיק אשכנזי כזה, יקר, עם בקבוק של מים מינרליים נעוץ באחד מהכיסים הצדדים. הבטתי סביב בתחנה ומלבד כמה נהגי מוניות שחיכו כמוני לרכבת שתגיע כמעט לא היה בה איש, ודאי לא מישהו שיכולתי לזהות כעובד התחנה ולפנות אליו בעניין התיק.

להתעלם? הרי לא מדובר בתיק שחור עם חוטים חומים וירוקים שמבצבצים החוצה, ושום קולות תקתוק לא עלו ממנו. אחכה קצת, ותיכף מישהו ירוץ החוצה מהתחנה ויבוא לקחת את התיק שלו. החלטתי לחכות, וכיוון שהייתי בטוח שמדובר בתיק ידידותי לא טרחתי אף להתרחק ונותרתי ליד הרכב, במרחק פגיעה של כל רסיס.

ומה אם יגיה מאבטח, יבחין בתיק וישאל, "שלך?" ואני אענה, "לא", והוא לא יבין איך אני עומד ליד תיק מיותר ואיני חש צורך לדווח. שתי שאלות של מאבטח והוא יבין שאני ערבי, ואני עוד עלול למצוא את עצמי כחשוד המרכזי. ואם חלילה התיק האשכנזי הזה יתברר באמת כממולכד, אז בכלל הלך עלי. בטח אשתחרר רק אחרי 30 שנה ויגידו עלי ברדיו שאני מחבל רוצח.

אבל זה לא העניין, השדרן לא שיקר, איזו סיבה יש לו לשקר? האנשים האלה באמת רצחו אנשים, לא רק חיילים, אלא סטודנטים ונהגי מוניות וסתם יהודים. הרי קראתי עיתונים והקשבתי לחדשות ושמעתי את בני משפחותיהם של הקורבנות מספרים על יקיריהם והדרך הזוועתית בה הם נרצחו, שמעתי את שמות הנרצחים, ראיתי את תמונותיהם. אז איך זה שמישהו יכול לשמוח לקראת הרוצחים, אפילו כשאנחנו מדברים על בני משפחה וקרובים? למה שמישהו ירצה בשחרורם גם במסגרת הסדר מדיני.

התיק נשאר במקומו, איש לא חיפש אותו ולא נותרה לי ברירה אלא לצעוד לכיוון מבנה התחנה ולחפש את אחד העובדים. בסופו של דבר גם אני גדלתי על ערוץ 1, וגם אני יודע כמו שאת יודעת, שבחפץ חשוד אסור לגעת. נכנסתי לתחנה ועליתי במדרגות הנעות, ופתאום הזיכרון הזה של אותו תשדיר הסברה על חפץ חשוד היכה בי. זה היה בבית ספר, ליד ילדים יהודים שמחים שמשחקים בחצר בכדור, ואני כמו אידיוט חשבתי שגם אני צריך להיזהר, ולא ידעתי שאנחנו כאלה, מחפשים דווקא את הילדים.

"סליחה", פניתי לאיש הביטחון שישב ליד המגנומטר שהוצב בכניסה, "יש תיק בחניה", אמרתי, בעודי מאמץ את המבטא הכי ישראלי שאני יכול.

"איפה?" הוא שאל וקם מיד מכיסאו כשהוא קורא לחברו להחליפו בכניסה. המאבטח צעד אחרי לכיוון התיק, ואני רק התפללתי שלא ישאל אותי בדרך אף שאלה. הוא הודיע במכשיר הקשר שלו שיש דיווח על תיק חשוד ואני חשבתי על "המחבלים הרוצחים", ועל הקורבנות, ועל תמונותיהם החייכניות, ותהיתי מי הרג יותר חפים מפשע ממי במשוואה העקובה מדם הזאת. ואיך זה היה נראה אילו הכרנו כל קורבן פלסטיני, ידענו את שמו, ראינו את תמונתו והקשבנו לבני משפחתו מספרים כיצד הוא נרצח. אילו ידענו את שמו של הרוצח הישראלי, בין אם ישב בטנק שירה, במטוס שהפיל פצצה, צעד בין אחת הסמטאות של העיר העתיקה או ישב במשרד, תיכנן ונתן פקודה. אילו על כל קורבן פלסטיני היו אשמים ישראלים, כיצד כל זה היה נראה?

האם יש הרג שהוא יותר אנושי מאחר? האם לחיצה על כפתור מרחוק יותר אנושית מדקירה בסכין? אני לא יודע, חי אלוהים שאני לא יודע. כל מה שאני יודע זה שאל תתנשאו בבקשה, ואל תשלו את עצמכם שאתם טובים יותר. כי אתם לא.

"שם", הצבעתי לאיש הביטחון על התיק הירוק היפה ובקבוק המים באחד מכיסוי, והרגשתי בבת אחת צמא כל כך.